

Vivianne och Stig Lennart Vikström samt Barbro Marklund (halva texten)

Stig Lennart Vikström

– Jag bodde i Gagsmark tills jag var 15 år. Då började jag på centrala verkstadsskolan i Skellefteå där jag studerade i fyra år för att bli målare. Jag jobbade sedan som målare i Skellefteå fram till 1965.

Stig

– Min fru studerade till kurator i Umeå så då blev det så att jag flyttade dit.

Vivianne Vikström

– Vi bodde i Sävar och jag jobbade på universitetssjukhuset i Umeå. De sista åren arbetade jag på rehabiliteringskliniken Björkgården i Sävar så då hade jag jättenära till jobbet.

Stig

– Jag fick problem med nacken och astma och har inte jobbat sedan 1998.

Vivianne

– Vi hade köpt det här huset i Gagsmark 1995 och tänkte att när vi blev pensionärer skulle vi vara här, helst inte så gaggiga.

Stig

Så det blev lite tidigare än vi hade tänkt att vi flyttade tillbaka. Det här är inte mitt hemställe utan det är på "Lida" där min syster Barbro bor. I huset där vi bor nu bodde Minette som var en syster till min morfar.

Vivianne

Det blev jättebra att flytta tillbaka eftersom vi har så starka band till Gagsmark. För mig kändes det som om jag aldrig varit borta från byn utan den har alltid funnits med mig.

Stig kom hit först eftersom jag måste avveckla mitt jobb. Han flyttade in 1999 och jag kom ett halvår senare när jag fått jobb

som kurator på lasarettet i Skellefteå. Det gick bra med det var dryga resor. Man for när det var mörkt och kom hem när det var mörkt. Jag hade ett bra uppgör med jobbet att jag kunde stanna hemma om det var riktigt busväder. Eftersom jag inte jobbade full tid kunde jag byta med någon om jag tog en ledig dag.

Barbro Marklund

Jo, det kan ju vara dåligt plogat ibland.

Vivianne

Värst är backen här på gården. Kommer jag mig upp där så är det lugnt. Man kan ju inte köra racer upp på vägen för då kan det ju komma någon. Det gäller att stanna och invänta klartecken.

Vivianne

Man tjänar ju inte så bra som socionom och som sagt resorna var långa. Jag orkade inte ut och motionera efter jobbet.

Vi tänkte att vi klarar oss ekonomiskt så när jag var 61 och ett halvt år tog jag pension. Yngsta grabben sa att han tyckte att vi gjorde rätt. Då kunde vi få fyra fina år till i stället för att jag skulle gå kvar och jobba. Det kändes skönt att höra att barnen backade upp oss fast vi redan hade tagit beslutet som vi aldrig ångrat.

Stig

Jag tror nästan att vi startade en trend när vi flyttade hit. Efter oss har det flyttat in många pensionärer.

Vivianne

När vi berättade för svärmor Märta att vi skulle flytta hit kunde hon nästan inte ta in det. Hon hade själv flyttat till en lägenhet i Byske några år efter att hon blev ensam. Hon var rädd för att något skulle gå sönder i huset. Dessutom var hon social av sig så det blev lite ensamt för henne. Därför var det nog en lättnad att hon fick den där lägenheten.

Barbro

Jag bor på vår släktgård som vår morfars far Erik Åström byggde 1889.

Jag är också född i Gagsmark. Gick skola i stan och efter det började jag 1967 på Försäkringskassan i Skellefteå där jag sedan jobbade i 40 år. Jag gifte mig och flyttade till Bureå och bodde aldrig i Gagsmark efter att jag börjat skolan.

2005, efter att vi blivit pensionärer flyttade vi till hemstället på "Lida" i Gagsmark. Fastigheten hade jag köpt redan 1998.

När vi bott här i tio år, 2015, blev jag änka. Jag bodde kvar på "Lida" och 2019 köpte min son huset. Han har det som fritidshus nu och jag bor där sommartid så mycket som jag bara kan. På vintern bor jag i en lägenhet i Bureå. Det kändes rätt för mig att flytta tillbaka dit eftersom jag bott där i 40 år. Barnen har vuxit upp i Bureå och där finns mitt sociala nätverk. Så det blev bra. Nu spelar jag canasta och sjunger i kör. Jag har också ett stort uppdrag som dagmatte till min dotters hund. Hon tog över huset där vi tidigare bodde så det blev jättebra. Som du ser så släpper den här familjen inte husen.

Vivianne

Jag tycker att du gör rätt för dig som vaktmästare i Lida, klipper gräs och sköter rabatterna.

Stig

När jag flyttade 1958 fanns det massor av småbönder. På nästan alla gårdar hade man ett par kor. Det var just i den vevan som man började lägga ner jordbruken och utflyttningen från byn startade. Alla ungdomar flyttade ut.

Barbro

Man hittade jobb någon annanstans. Det var många som flyttade till Stockholm, Svennes, Monica och Christer...

I min värld fanns ingen tanke på att flytta tillbaka. Men jag och Stigge har alltid haft vårt fritidsboende här. Pappa var förutseende och byggde stugor så att vi hade en var på gården.

Där var vi alla somrar och alla lediga tider. Våra barn har vuxit upp tillsammans, alla kusinerna. Det var nog lite ovanligt. När pappa gick bort skrev han över hemmanet till oss syskon så det blev naturligt att vi fortsatte på den vägen.

Stig

Vi syskon har haft hemmanet tillsammans ända tills nu när en systerson tagit över det.

Barbro

Så det är kvar i släkten, vilket känns jättebra. Han bor i Byske men är ofta här och har också ett hus på gården. Systersonens pojkar vill gärna vara här så nästa generation är på gång. Hans äldste son Malte, som är 15 år, säger att han vill flytta hit.

Vivianne

Han har uppnått mopedåldern och här är det en helt annan frihet för barnen. När våra barn var små gjorde de allt möjligt trevligt.

Barbro

De fiskade och badade. De var många och hade glädje av varandra.

Stig

Då var bensinen billig så vi drog hit så fort vi var lediga.

Barbro

Det skulle inte ha gått idag. Då hade ni varit ruinerade.

Stig

En viktig milstolpe i byns historia är när vi 2010 fick bredband i byn. Nu kan en del sitta hemma och jobba.

Barbro

Min son som bor i Umeå och har hemstället som fritidshus kan vara här någon vecka och jobba hemifrån.

Stig

Vi har alltid haft en god sammanhållning i byn. Det har varit utmärkande för Gagsmark.

Barbro

1979 utsågs vi till Årets by i Skellefteå kommun. Då ställde hela byn upp. Det var helt galet.

Stig

Då var 10 000 personer här.

Vivianne

Det var lite jobbigt eftersom vår yngsta var en bebis och han döptes då. Svärmor Marta var helengagerad och lagade mat.

Barbro

Jag dansade folkdans då och hade med mig hela Guldstalaget. Vi gick från Lida till skolan medan gånglåt från Äppelbo spelades.

Stig

Just efter firandet köpte vi skolan.

Barbro

Vi fick lite pengar över efter firandet och det lades på byns framtid.

Vivianne

Bland annat användes pengarna till att rusta upp badplatsen genom att bredda stranden, införskaffa lite lekutrustning och köpa in nya fina bryggor.

Barbro

Dessutom sattes ladan upp som farfar hade timrat.

Byafesten finns fortfarande kvar och genomförs varje år. Då delar vi upp oss i arbetslag med olika ansvarsområden och hela byn engagerad.

Vivianne

Om man inte hittat ett bra sätt att organisera festen hade det nog ebbat ut med ett fåtal eldsjälarna som så småningom slocknat.